

## ŽALEC – Podpisali sporazum o gradnji novega centra za raziskave kmetijskih rastlin

# Korak naprej za raziskave na področju kmetijskih rastlin

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Mateja Čalušič in direktor Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije (IHPS) Bojan Cizej sta minuli teden v Žalcu podpisala sporazum o gradnji Centra za raziskave v pridelavi in predelavi kmetijskih rastlin. Nov center, ki bo kot trinadstropni prizidek umeščen neposredno ob stavbi hmeljarskega inštituta, bo združeval bazične raziskave, tehnološke demonstracije in neposreden prenos znanja v agroživilsko prakso. Gradnja raziskovalnega centra se bo začela že letos in bo končana predvidoma leta 2029. V celoti jo bo financiralo ministrstvo za kmetijstvo, ki bo za projekt namenilo 2,7 milijona evrov.

SINTIJA JURIČ

Kot je poudaril direktor IHPS **Bojan Cizej**, bo nov prizidek zaradi prostorske stiske hmeljarskega inštituta pomembno prispeval k nadaljnjemu razvoju hmeljarske in drugih kmetijskih panog. »Z njim bomo pridobili prepotrebne prostore za delo z zahtevno opremo pri

instrumentalni kemijski analizi ter na drugih pomembnih področjih, ki bodo prispevala h konkurenčnosti slovenskega kmetijstva,« je uvodoma povedal in dodal, da bo nov raziskovalni center s sodobnimi laboratoriji in pilotnimi obrati zapolnil ključne infrastrukturne vr-



Nov center bo stal ob Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, ob katerem je danes še rastlinjak.

zeli na področjih namakanja, škropilne tehnike, zelišč, kopolje in rastlinske biotehnologije.

## Težnja k poplavni varnosti

V pritličju trinadstropnega prizidka bodo prostori za diagnostiko, pedologijo, namakanje ter prikaze škropilne tehnike in predelave zelišč. V prvem nadstropju so predvideni agrokemijski in biotehnoški laboratoriji, v drugem bodo med drugim večnamenska učilnica s približno 70 sedeži, prostor za senzorično ocenjevanje ter sejna soba. Kot je poudaril avtor idejne zasnove centra **Valter Ernst**, bo zasnova novega centra sledila sodobnim gradbenim smernicam. »Stava bo zgrajena po načelih trajnostne gradnje, prav tako mora imeti zakonsko zagotovljeno minimalno toplotno izgubo. Zgradba bo tudi potre-

sno in požarno varna. Ker bo stala na poplavnem območju, bomo pritličje ustrezno zaščitili tudi pred poplavami,« je poudaril Ernst.

Da mora biti prizidek poplavno varen, je poudaril tudi Bojan Cizej, ki je zbrane spomnil, da so v prostorih inštituta, ki so ob načrtovanem prizidku, avgusta 2023 izmerili do 70 centimetrov vode. Spodnji del zgradbe trenutno zato še vedno prenavljajo in bo obnovljen predvidoma v mesecu dni. »Zelo pomembno je, da bo nov prizidek poplavno varen. Imamo dve možnosti – ali bomo teren

nasuli ali bomo s fizičnimi preprekami zaprli zgradbo v primeru poplav. Ne vem, kaj se bo medtem zgodilo z načrtovanimi suhimi zadrževalniki. Če bodo izvedeni, potem pri nas tako ali tako ne bo več visoke vode,« je poudaril. Pomembnost protipoplavnih ukrepov je izpostavil tudi žalski župan **Janko Kos**.

»Zdi se mi prav, da bo inštitut dobil prizidek. To je prva prava naložba po poplavi leta 2023, ko je bil Žalec med najbolj poplavljenimi. Upam, da bodo sledili tudi drugi protipoplavni ukrepi, da ta inštitut ne bo poplavljen. To bi bilo

**»S prizidkom bomo pridobili prepotrebne prostore za delo z zahtevno opremo pri instrumentalni kemijski analizi ter na drugih pomembnih področjih, ki bodo prispevala h konkurenčnosti slovenskega kmetijstva,« je poudaril direktor IHPS Bojan Cizej.**

zelo žalostno,« je poudaril župan.

## Spodbujanje krepitve znanja

Gradnjo 2,7 milijona evrov vrednega prizidka, ki bo stal na mestu, na katerem je danes rastlinjak, bodo predvidoma začeli že letos. Najprej morajo pridobiti še vsa ustrezna soglasja, gradbeno dovoljenje ter objaviti razpise za gradbena dela. Projekt bo v celoti financiralo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Kot je ob podpisu sporazuma poudarila ministrica **Mateja Čalušič**, želijo na ministrstvu s tovrstnimi naložbami še naprej spodbujati decentralizacijo znanja po celotni državi. »Menim, da je v Spodnji Savinjski dolini in inštitutu veliko znanja vezanega na namakanje, na zeliščne rastline, velika možnost je tudi v ekološkem kmetijstvu. Tukaj vidimo izredno velike priložnosti,« je poudarila. »Tovrstne inštitute potrebujemo za krepitve znanja, razvoja in inovacij, ki bodo v podporo kmetom in pridelovalcem,« je še dodala.

Da so veseli, da jih je resor-no ministrstvo prepoznalo ne le kot vodilno ustanovo glede znanja za področje hmeljarstva, ampak tudi kot državno in regionalno vodilno ustanovo za področja kmetijskih rastlin, je poudaril tudi direktor IHPS Bojan Cizej. Prav IHPS že 74 let predstavlja osrednji znanstveni in strokovni stebler slovenskega hmeljarstva, v katerem strokovnjaki že desetletja razvijajo inovacije, ki kmetom omogočajo večjo odpornost, kakovost pridelkov in mednarodno konkurenčnost. Kot dodaja Cizej, bo novi center njihovo poslanstvo le še okrepil.

Foto: Nik Jarh



Sporazum sta podpisala ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Mateja Čalušič in direktor IHPS Bojan Cizej.

## O nadomestnih parcelah odločala oranžna kroglica

**BRASLOVČE** – Občina je minuli teden izvedla prvi javni žreb za nakup šestih nadomestnih parcel za prebivalce Letuša. Izvedla ga je za vsako zemljišče posebej. Kot je poudaril župan **Tomaž Žohar**, je žreb najslabša možna rešitev, a je zaradi podvajanja interesov to edini zakonit način za določitev kupca. O tem, kje si bodo lahko prebivalci postavili svojo hišo, je namreč odločala oranžna kroglica.

Čeprav so v braslovški občini lani jeseni z občani, ki so čakali na nakup novih 98 parcel v Rakovljah, večinoma uskladjili želje, je januarja letos prišlo do presenečenja. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS je kot uradni lastnik in prodajalec zemljišč v prvem sklopu razpisal le 24 prostih zemljišč v Rakovljah. Zaradi negotovosti glede naslednjih sklopov in rasti stroškov gradnje so se številni

poplavljenici, tudi tisti iz kasnejših sklopov, prijavili na prve razpisane parcele, zaradi česar je prišlo do podvajanja interesov.

## Veselje, a tudi razočaranje

Za 24 razpisanih parcel je Občina Braslovče prejela 47 vlog. Ker se je za nakup iste parcele potegovalo več prebivalcev, je minuli teden v prostorih občine izvedla prvi javni žreb. Ta je bil izveden v dveh krogih. V prvem krogu so prisotni po vrstnem redu oddaje vloge izžrebali vrstni red žreba, na podlagi katerega so v drugem krogu žrebali pravico do nakupa zemljišča za nadomestitveno gradnjo. Zemljišče je dobil tisti, ki je izžrebal oranžno kroglico. Za najmanjšo in tudi najcenejšo parcelo žreba ni bilo, saj sta protikandidatki odstopili od žreba in s tem omogočili nakup tretji kandidatki, ki ima omejene finančne možnosti.



O tem, ali bodo prebivalci dobili parcelo za hišo, je odločala barva kroglice. (Foto: Tone Tavčer)

Medtem ko so prebivalci, ki jim je žreb določil novo parcelo, veseli, so bili nekateri drugi malce razočarani. Kot je po žrebu poudarila ena od udeleženk, je žalostno, da se o tako pomembnih vprašanih odloča z žrebom. Poudarila je, da je z možem računala na pridobitev parcele, saj sta bila v prvem sklopu po neuradnem pogovoru edina prijavljena. Z možem sta zato že naročila in delno plačala montažno hišo, zdaj pa jima po njenih

besedah preostane le še možnost prijave v četrtem sklopu, če bo sploh izveden. Ena od izžrebanih občank je ob tem povedala, da sta z možem iskala večjo parcelo, a sta kljub temu zadovoljna z izidom žreba.

V občini Braslovče so tako do zdaj razdelili vseh 24 parcel iz prve skupine. Pred dnevi je sklad kmetijskih zemljišč objavil tudi razpis za drugi in tretji sklop prodaje zemljišč. Skupaj gre za 33 parcel. SJ, STA

## Šolsko območje zdaj opaznejše

**SLOVENSKE KONJICE** – Občina je uspešno končala preureditev ceste na območju Podružnične osnovne šole Špitalič. Ureditev temelji na smernicah Varneje v šolo, ki izboljšujejo prometno varnost otrok.

Občina je z novo prometno in urbano ureditvijo zagotovila, da vozniki zdaj že po videzu ceste jasno prepoznajo, da vstopajo v šolsko okolje, v katerem so prisotni otroci, ki veljajo za eno najbolj ranljivih skupin v prometu. Smernice predlagajo urbano opremo in arhitekturno oblikovanje za vzbujanje pozornosti in toplo konotacijo, povezano s šolarji. Nova barvna obdelava površin ter urbana oprema pri podružnični osnovni šoli Špitalič tako delujeta kot ukrepa za umirjanje prometa, voznike spodbujata k nižji hitrosti in povečani pozornosti ter prispevata k večji prometni varnosti najmlajših. SJ



Z novimi označbami je območje Podružnične osnovne šole Špitalič varnejše za otroke. (Foto: Občina Slovenske Konjice)